

MANRESA
CULTURA

elCasino
CENTRE CULTURAL

COSMÒGRAF 2025

L'Univers sobre nosaltres.
Explorant la infinitud

Del 6 al 22 de novembre
IX Edició

Ajuntament
de Manresa

COSMÒGRAF 2025

El cicle Cosmògraf arriba a la novena edició i ho fa amb el mateix esperit amb el qual el vàrem iniciar: crear un espai de reflexió, divulgació i diàleg. Un espai on tota la ciutadania és convidada a participar i a aportar dubtes i experiències.

Aquest any, volem fer una aposta per la ciència, perquè la ciència també és cultura i cal enfortir els espais de divulgació i de reflexió dins de les programacions culturals. Sota el nom *L'Univers sobre nosaltres. Explorant la infinitud*, el Cosmògraf 2025 vol oferir-nos, d'una manera entenedora i amena, un pessic de coneixement sobre l'Univers: com es va formar? Quin és el seu funcionament? Què el conforma? Hi ha vida més enllà de la Terra? Com l'hem vist al llarg de la història? Quin ha estat la seva influència en el món artístic, en el cinema, en l'arquitectura? Com ens hem relacionat amb aquesta realitat? Quin serà el nostre futur? Totes aquestes preguntes, i d'altres, seran presents en aquesta nova edició del Cosmògraf.

El Cosmògraf és un projecte que gaudeix de les complicitats de les diferents institucions i entitats que el fan possible, i que cada any creen aquest espai per a la divulgació i el coneixement compartit.

Gaudiu i endinseu-vos enguany en aquest Cosmògraf tan científic.

Tània Infante i Martínez

Regidora de Cultura i Llengua
de l'Ajuntament de Manresa

Dijous 6 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino
Passeig de Pere III, 27

EL NOSTRE FASCINANT UNIVERS

a càrrec de Joan Anton Català, astrofísic i divulgador científic

Vivim en un cosmos que va néixer en un esdeveniment extraordinari que hem anomenat Big Bang i que va endegar una expansió que encara dura. Tot i que hem avançat molt en el nostre coneixement de com va ser l'inici de l'univers, aquest encara ens amaga alguns misteris que actualment representen la frontera de la ciència. En aquesta conferència, reviuem la història que va conduir al descobriment del Big Bang i de l'expansió, i revisarem què sabem i què desconexim del fascinant cosmos que habitem.

Acte adaptat a llengua de signes.

Organitza: Centre Cultural el Casino

Divendres 7 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino
Passeig de Pere III, 27

IMAGINAR EL COSMOS DES DE LA CREACIÓ ARTÍSTICA

a càrrec de Joan Villaplana i Casaponsa, artista

La creació artística ha aportat un coneixement del cosmos a través del qual l'ésser humà s'hi ha vinculat espiritualment des dels seus inicis. Aquest imaginari ha passat del Déu Geòmetra de la Bíblia, que el creava amb un compàs, a una forma abstracta per representar nocions inaprehensibles com el buit, l'espai infinit i el temps etern. Aquesta conferència invitarà a pensar com els llenguatges artístics d'avui poden oferir un camí amb una llum diferent de la raó per desxifrar la naturalesa física de l'univers.

Organitza: Cercle Artístic de Manresa

Dissabte 8 de novembre a les 18 h i a les 19 h

Carretera de l'Observatori, s/n, Sant Mateu de Bages

EL CEL NOCTURN DE LA TARDOR

Visita a l'Observatori Astronòmic de Castelltallat

L'activitat comença a la cúpula, on us donem la benvinguda.

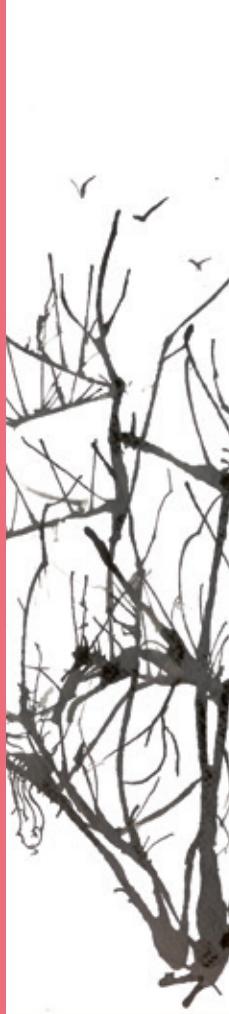
Després baixem a la Rectoria (el nostre centre d'interpretació), on us fem una interpretació de l'exposició permanent "Les proporcions del sistema solar".

A continuació, a la sala multimèdia, amb l'ajut d'imatges projectades de gran qualitat provinents d'un programa de navegació espacial, us fem la xerrada/col·loqui sobre l'evolució estel·lar: una entenedora explicació de com fa eclosió, evoluciona, i s'extingeix un estel.

¿Per a què serveixen els estels? ¿Hi ha vida més enllà de la Terra? Són preguntes a les quals intentem donar resposta.

Seguidament, accedim a l'edifici de la cúpula, on a través de dos potents telescopis, fem l'observació nocturna del cel de la tardor, directament des dels oculars dels aparells d'augment, sense fotografies... Descobrim els objectes del cel profund d'aquesta estació de l'any: la galàxia d'Andròmeda i el doble cúmul de Perseu o l'estel doble Mizar, entre molts d'altres, a banda dels planetes que puguem trobar al cel d'aquell moment i els paisatges de la Lluna, si aquell vespre es deixa veure.

L'activitat també inclou una observació a ull nu de les constel·lacions d'aquesta època de l'any, amb l'ajut d'un raig làser: descobrim Cassiopea, Pegàs, Andròmeda, Àries, els Peixos, i d'altres.

Preu: 11 euros

Cal comprar les entrades prèviament a:

www.observatoricastelltallat.com

Introduint el codi: [Cosmògraf_2025](#)

Places limitades. El desplaçament fins a l'observatori va a càrrec propi.

Organitza: Centre Cultural el Casino

Col·labora: Observatori Astronòmic de Castelltallat

Dimarts 11 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino · Passeig de Pere III, 27

ARQUITECTURA I GEOMETRIA COM A APROXIMACIÓ A L'UNIVERS

a càrrec de Josep Bonfill López, arquitecte apassionat en l'estudi de la geometria, i d'Assumpció Vilaseca Viladrich, arquitecta especialista en geometria natural o sagrada.

Moderadora: Claudina Relat Goberna, presidenta de la Demarcació de les Comarques Centrals del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Des de temps immemorials, la humanitat s'ha interessat en l'organització del cosmos i l'espai, preocupació que també s'ha manifestat en l'organització de l'espai construït i l'arquitectura. En aquesta xerrada, ens endinsarem en el món de la geometria i la geometria sagrada en l'arquitectura, que ens apropen també a la comprensió de l'univers.

Organitza: Demarcació de les Comarques Centrals del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Dimecres 12 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino · Passeig de Pere III, 27

DES DELS RAIGS CÒSMICS AL CERN: COM FUNCIONEN ELS DETECTORS DE PARTÍCULES?

Conferència-taller

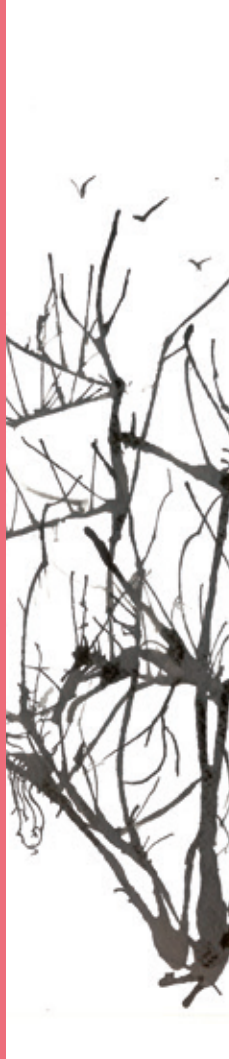
a càrrec d'Albert Comerma, professor lector Serra Húnter a la EPSEM/UPC. Doctor per la Universitat de Barcelona en Enginyeria i Tecnologies Avançades

En aquesta xerrada/activitat es pretén alternar una introducció més descriptiva de diferents detectors de partícules amb demostracions pràctiques del seu funcionament. Per fer-ho, caldrà primer realitzar una exposició sobre què són els raigs còsmics i com es construeix un detector simple d'aquests.

Seguidament, es desenvolupa i s'estén una mica més la descripció amb els detectors utilitzats per a la física de partícules i, més concretament, a l'experiment LHCb del CERN, descrivint el funcionament de l'accelerador i com està construït el detector, amb demostracions pràctiques sempre que sigui possible.

Aforament limitat. Cal inscripció prèvia al Centre Cultural el Casino, de dimarts a dissabte, de les 17 a les 20.30 h, al telèfon 93 872 01 71.

Organitza: EPSEM / Universitat Politècnica de Catalunya

Dijous 13 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino
Passeig de Pere III, 27

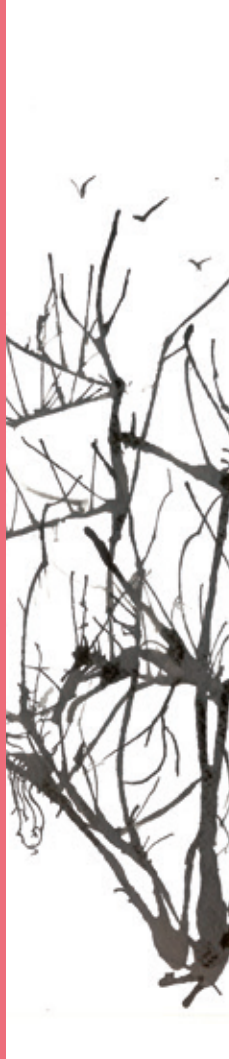
EL COSMOS DELS ANTICS

a càrrec de Raül Garrigasait, escriptor i hel·lenista

La paraula i la noció de cosmos provenen de la Grècia clàssica. Entre els antics, però, circulaven diverses maneres de comprendre el món. Hi havia qui l'imaginava com un ordre etern i qui el veia com una combinació atzarosa d'àtoms; d'altres creien que era una creació divina, i encara n'hi havia alguns que el consideraven un artefacte elaborat per un dimoni pervers. La conferència exposarà aquestes diverses experiències antigues del món i els rastres que en queden avui dia.

Acte adaptat a llengua de signes.

Organitza: Grup de Professorat de Filosofia de la Catalunya Central

Divendres 14 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino
Passeig de Pere III, 27

L'ORIGEN DEL NOSTRE UNIVERS. UNA MIRADA A LA COSMOLOGIA MODERNA

a càrrec d'Agustí Pintó, llicenciat en Física per la UAB i doctor en Enginyeria Òptica per la UPC

En aquesta xerrada es parlarà sobre els conceptes actuals referents a l'origen i evolució del nostre univers, tot situant històricament els descobriments que ens han portat fins a la visió d'avui en dia. Parlarem sobre la teoria del Big Bang, sobre el multivers i sobre l'origen del temps entre d'altres.

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa

Dimecres 19 de novembre a les 19 h

Sala d'actes del Casino· Passeig de Pere III, 27

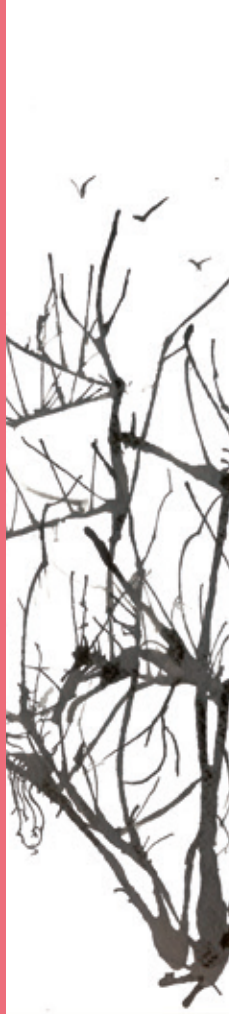
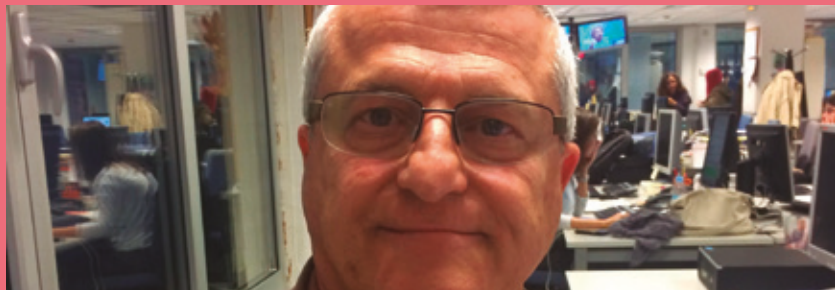
PESSICS D'ESTELS

a càrrec d'Àlex Gorina i Macià, crític i divulgador de cinema
Entrevistat per Xavier Serrano Sanjosé, periodista.

El crític i divulgador de cinema Àlex Gorina vindrà a parlar-nos de la relació del cinema amb l'espai, l'univers i el cosmos, fent un repàs pels diferents films de la història del cinema que han tingut l'espai com a escenari principal.

Àlex Gorina és un apassionat pel cinema des de jove. Va formar-se en Filosofia i Lletres i va iniciar la seva trajectòria professional a París, col·laborant amb revistes com Fotogramas. Des dels anys de la transició, ha estat vinculat a la crítica, la divulgació i l'exhibició cinematogràfica, formant part de projectes com el *Cercle A*, la *Guia del Ocio*, *Cinema 3* i diversos festivals, especialment el de Sitges, del qual va ser director. Ha creat i presentat nombrosos programes a TV3 i Catalunya Ràdio, com Sala 33, Klaatu Barada Niktó i, molt especialment, La Finestra Indiscreta, en antena des de 1986.

Organitza: Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi de Periodistes

Dissabte 22 de novembre a les 11 h i a les 12.30 h

Biblioteca infantil del Casino
Passeig de Pere III, 32

DESCOBREIX L'UNIVERS DINS D'UN PLANETARI

a càrrec de l'Observatori de Pujalt

**Planetari adreçat a infants a partir de 7 anys
acompanyats d'un adult.**

Descobrir l'univers consta de dues parts: la primera és una xerrada breu per explicar l'eclipsi solar total que tindrem l'any que ve. La segona, una explicació del cel i de l'univers dins del planetari. La durada total de l'activitat és d'una hora.

Organitzen: Biblioteca del Casino i Centre Cultural el Casino

Dissabte 22 de novembre a les 19 h

Biblioteca del Casino · Passeig de Pere III, 27-29

MITES, VI I COSMOS. MARIDATGE FILO-ASTRONÒMIC

Vi DO Pla de Bages, tastets de proximitat, cosmos i filosofia

a càrrec de Joan Fernández, sommelier, i Xavier Valls, professor de filosofia

La paraula <<mite>> és usada actualment en molts sentits i sovint força diferents i vagues. Un mite és quelcom que impacta en la imaginació popular, i deixa rastre fascinant en la memòria. (Carlos García Gual, Mitos.)

Preu: 10 euros. Inscripcions a: btiquets.com/event/maridatge-filosofic-2025

Organitzen: Centre Cultural el Casino, Biblioteca del Casino, DO Pla de Bages i Grup de Professorat de Filosofia de la Catalunya Central

COSMÒGRAF A L'ESCOLA

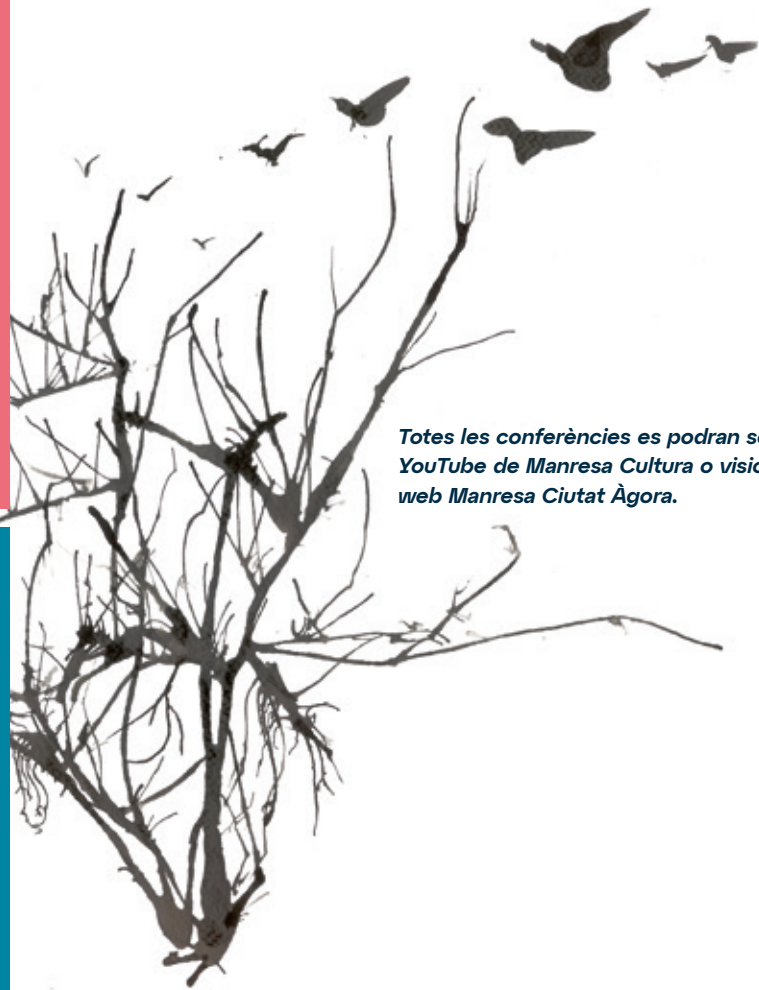
LA TERRA DINS EL SISTEMA SOLAR

a càrrec de Carme Alemany, formadora

Una proposta de Fundació Universitària del Bages dirigida al cicle superior de les escoles de Manresa.

Com a habitants del planeta Terra, la nostra vida està depèn totalment dels moviments i les relacions entre el Sol, la Terra i la Lluna. Per aquest motiu, la proposta se centra en una visió general del sistema solar: el sistema Sol-Terra i Sol-Terra-Lluna, fent especial atenció als eclipsis per la proximitat de l'eclipsi total de Sol que el 2026 es podrà observar des de Catalunya.

Organitza: Fundació Universitària del Bages

Totes les conferències es podran seguir en directe pel canal YouTube de Manresa Cultura o visionar-los posteriorment al web Manresa Ciutat Àgora.

Organitza i coordina:

Ajuntament
de Manresa

elCasino
CENTRE CULTURAL

Organitza:

PROFESSORAT
FILOSOFIA
CATALUNYA CENTRAL

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya
DEPARTAMENT
CATALUNYA CENTRAL

arquitectes.cat
Col·legi
Central

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

elCasino
BIBLIOTECA

Col·labora:

Pla de BAGES
DENOMINACIÓ D'ORIGEN

Amb el suport:

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Segueix-nos a:

Manresa Cultura

@manresacultura

Manresa Cultura

@manresacultura

www.manresa.cat/cosmograf

Il·lustració: Marina Berdalet